

ภาคผนวก ข

คู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ

คู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ

คำนำ

คู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ต้องการนำกลยุทธ์นี้ไปใช้ เข้าใจในองค์ประกอบและกระบวนการดำเนินงานของกลยุทธ์ ทราบถึงสิ่งที่ต้องศึกษา จัดเตรียมเพื่อให้การดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น และบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ คู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ เล่มนี้ประกอบด้วย สารสำคัญ ดังนี้ หลักการและแนวคิด วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กระบวนการดำเนินงานของกลยุทธ์ และการวัดและประเมินผล

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ เล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ทำให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการวางแผน การกำหนดกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนและคุณภาพสถานศึกษาต่อไป

คำชี้แจง

คู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ เล่มนี้ เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อให้รายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ ซึ่งเป็นคู่มือสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวการดำเนินงานและสามารถเป็นผู้นำในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ในโรงเรียนของตนเองได้ โปรดศึกษาทำความเข้าใจในรายละเอียดและปฏิบัติตามคำแนะนำก่อนเริ่มดำเนินการ

แนวทางการนำกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ ไปใช้ มีดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดในส่วนต่าง ๆ ของคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ ให้เข้าใจ
2. เตรียมความพร้อมของครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ โดยการจัดประชุมหรือชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ
3. เตรียมเอกสาร และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยรวมถึงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ

บทบาทของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง

1. บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ มีดังนี้

1.1 ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ มีทักษะในการบริหาร จัดการโรงเรียน กำกับติดตามการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และประเมินการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เป็นหลักประกันให้การดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะประสบความสำเร็จ

1.2 ผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติ ส่งเสริมสนับสนุนเสริมแรงให้แก่ผู้ปฏิบัติ สร้างกลไกการมีส่วนร่วมทั้งโรงเรียน นิเทศติดตามการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีการประเมินผล และประชาสัมพันธ์ผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ

2. บทบาทของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ มีดังนี้

เพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับใช้ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนได้ ควรมีบทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้

2.1 ออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียน

2.2 ตั้งคำถาม ตั้งประเด็นให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เป็นกระຈก สะท้อนให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เห็นศักยภาพของตน และเข้าใจสถานการณ์ของกลุ่ม

2.3 เป็นผู้นำทำหน้าที่ร้อยเรียงกระบวนการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ต้นจนจบ โดยกำกับกฎกติกา ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันบนความแตกต่าง หลากหลาย ไม่มีการทำลายความคิดเห็นใด ๆ

2.4 กระตุ้นให้กำลังใจสมาชิกในการเรียนรู้ ลงมือทำกิจกรรมภายในกลุ่ม เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง โดยวิเคราะห์สรุปประเด็น ติดตาม สังเคราะห์เชื่อมโยงเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ความรู้ใหม่ หรือวิธีปฏิบัติใหม่ๆ ของสมาชิกกลุ่ม

2.5 สนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมทางความคิด คลี่คลาย ข้อขัดแย้ง จัดการกับความคิดที่แตกต่างหลากหลายอย่างสร้างสรรค์ และเป็นกัลยาณมิตร โดยมีทักษะที่จำเป็นที่หลากหลาย เพื่อให้กระบวนการดำเนินการสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

บทบาทของผู้ปกครองและคนในชุมชน

ผู้ปกครองและคนในชุมชน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้การดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ประสบผลสำเร็จ การเปิดโอกาสให้ครอบครัว พ่อ แม่ ผู้ปกครองนักเรียนและคนในชุมชนได้รับรู้ รับทราบนโยบายการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน การเป็นแบบอย่างที่ดี จะช่วยหล่อหลอมสร้างอุปนิสัยที่ดีงามจนเกิดเป็นวิถีชีวิตคุณธรรมในการดำรงชีวิตประจำวัน อันจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบต่อไป

หลักการและแนวคิด

คุณธรรมจริยธรรม มีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องสร้างความมั่นคงทางจิตใจ สร้างระเบียบวินัยให้แก่คนในชาติ สร้างความเจริญทางจิตใจให้แก่มนุษย์ให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเข้าใจกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นการประพฤติปฏิบัติ การกระทำของบุคคลที่ดีอันสูงสุดที่ปลูกฝังอยู่ในอุปนิสัยอันดีงามของคน รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดที่ถูกต้องของบุคคลที่ควรในสิ่งนั้น ๆ เพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองและบุคคลอื่นในสังคมอันอยู่ในจิตสำนึก อยู่ในความรับผิดชอบชั่วหรือดีของบุคคลนั้น ๆ เป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งและควบคุมความประพฤติของบุคคลที่แสดงออกเพื่อสนองในสิ่งที่ปรารถนาซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาตนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมประจำใจตนเองในการดำเนินชีวิตในสังคมให้มีความสุขต่อไป (สุทิน พานิชย์. 2564 : 66) การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนในโรงเรียนถือเป็นการบ่มเพาะจิตสำนึกที่ดีภายในของนักเรียน เพราะเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าทางสังคม รู้จัก รับผิดชอบในหน้าที่ของตน มีความซื่อสัตย์ และเป็นผู้ที่มีสติในการดำเนินชีวิต การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จึงเปรียบเสมือนการพัฒนาคุณภาพจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของผู้เรียนให้ปฏิบัติแต่ในสิ่งที่ควรและละทิ้งสิ่งที่ต้องห้ามทั้งหลาย รู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำออกจากกันด้วยตนเองและนำไปสู่สังคมที่ดีในอนาคต ซึ่งจะเห็นผลได้มากน้อยเพียงใดนั้น ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียน ชุมชน ตลอดจนทุกภาคส่วนต้องเห็นความสำคัญและมีจิตสำนึกร่วมกันในการสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร มีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะของตนเองให้สามารถดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ นำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ บรรลุเป้าหมาย

ดังนั้น กลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน จึงมีความสำคัญ เพราะจะเป็นแผนการดำเนินงานที่มีรูปแบบชัดเจนสามารถเห็นได้เป็นรูปธรรม มุ่งหวังผลลัพธ์เชิงบวกและมีประสิทธิภาพ ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์และมีความเหมาะสมในบริบท ซึ่งกรอบการดำเนินงาน ปฏิบัติตามกระบวนการแนวทางนโยบายการบริหารกลยุทธ์ และตามกรอบการดำเนินงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพออกมาเป็นรูปธรรม ผู้บริหารต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษามาใช้ในการดำเนินการ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างเปิดรับการเรียนรู้ใหม่เสมอ มีการสร้างพันธกิจโดยการสนับสนุนส่งเสริมภาคส่วนที่เกี่ยวข้องการพัฒนาบุคลากร สร้างความร่วมมือร่วมกัน ส่งเสริมการปฏิบัติงานเป็นทีม มีการสร้างขวัญกำลังใจการทำงาน รู้จักการประยุกต์การดำเนินงาน การแก้ไขปัญหา พัฒนาปรับปรุงและสนับสนุนการมีภาวะผู้นำเพื่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในขณะที่เดียวกันครูและบุคลากรต้องเป็นแบบอย่างที่ดีใน

การปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และต้องพยายามสร้างแรงบันดาลใจ เพื่อเปลี่ยนแปลงให้นักเรียนเป็นคนดี

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดระยะเวลากว่า 30 ปี และได้ทรงย้ำแนวทางการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัว ตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การป้องกันให้รอดพ้นจากวิกฤติและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายในกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โรงเรียนบ้านโตะเวาะ จึงน้อมนำแนวพระราชดำริดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การประเมินสภาพโรงเรียน การกำหนดทิศทางของโรงเรียน การกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน และการประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ โดยให้ครูมีการจัดการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้บูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้เน้นเรื่อง การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้ใช้ความรู้รอบคอบระมัดระวัง ฝึกให้เด็กคิดเป็นทำเป็น อย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันส่งเสริมให้เด็กทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น มีวินัย มีสัมมาคารวะ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัดและความสนใจเพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ เป็นการพัฒนาระบบการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนให้เป็นไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกิจกรรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท สร้างแนวคิดในตระหนักถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันในตัว รวมถึงการพยายามใช้ความรู้ของครู ผู้ปกครองและนักเรียน มาร่วมวางแผนนโยบาย มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ มีการจัดแหล่งเรียนรู้และประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมการ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่าง ๆ เข้าไปในกิจกรรมการเรียนการสอน และรวมถึงกิจกรรมนักเรียน เป็นกลยุทธ์ที่ผ่านการตรวจสอบความน่าเชื่อถือแล้วว่า มีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

วัตถุประสงค์

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ มีวัตถุประสงค์ คือ
เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ

เนื้อหาสาระ

สาระความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทาง วิธีการดำเนินงานและการดำเนินโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์หลัก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การกำหนดนโยบายของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมีการสำรวจปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกำหนดเป็นหลักสสูตร มีการปรับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กำหนดนโยบาย วางแผนปฏิบัติการ กำหนดบุคลากร ผู้รับผิดชอบ และมีการกำกับติดตามตรวจสอบ ประเมินผล รายงานความประพฤติของนักเรียนต่อผู้บริหารโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ 2 การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมีการจัดสิ่งแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการให้มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงามและเป็นระเบียบเรียบร้อย มีป้ายข้อคิด ข้อเตือนใจติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน จัดภูมิทัศน์ให้เหมาะสมให้นักเรียนได้ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม

กลยุทธ์ที่ 3 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ครูมีการนำเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่าง ๆ เข้าไปสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ

กลยุทธ์ที่ 4 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนเพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเอง

กลยุทธ์ที่ 5 การใช้แบบอย่างที่ดี หมายถึง ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนรุ่นพี่ และพ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีโดยมี

การแสดงออก การประพุดและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสม

กลยุทธ์ที่ 6 การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม หมายถึง โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชน มาร่วมคิด ร่วมกันวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การออม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน การสร้างเครือข่ายขยายผลด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมสู่สถานศึกษาอื่น ๆ การจัดประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการดูแลสอดส่องและส่งเสริมบุตรหลานเยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม

สาระความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ (คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ) และกตัญญูกตเวที มีรายละเอียด ดังนี้

1. ความขยัน หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการมีความตั้งใจที่จะศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มีความเพียรพยายามในการทำงาน สามารถทำงานต่อเนื่องจนเสร็จสิ้น ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ และมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

2. ความประหยัด หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการใช้อุปกรณ์และสิ่งของอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีส่วนร่วมในกิจกรรมการประหยัด เช่น กิจกรรมประหยัดใช้พลังงาน ใช้ น้ำ ไฟฟ้า และสาธารณูปโภคอื่น ๆ ทั้งของตนเองและส่วนรวม อย่างประหยัดและคุ้มค่า รู้จักใช้ของใช้ที่เหมาะสมกับสภาพ ไม่ฟุ่มเฟือย หรือใช้ของที่มีราคาแพงเกินความจำเป็น นักเรียนรู้จักเก็บออมเงิน เพื่อใช้ในยามจำเป็น

3. ความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการปฏิบัติตามระเบียบ การสอบและไม่ลอกการบ้าน ไม่เอาทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง พูดแต่ความจริง ไม่พูดเท็จ ยอมรับผิดเมื่อทำความผิดนักเรียนซื่อตรงต่อเวลา และหน้าที่

4. การมีวินัย หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการแต่งกายสะอาดและถูก ระเบียบ มีความรับผิดชอบในงานที่ได้มอบหมาย การมาโรงเรียนและกลับตรงเวลา มีอุปกรณ์การเรียน ครบ และเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นประจำ

5. ความสุภาพ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการมีมารยาท สุภาพ เรียบร้อย และมีสัมมาคารวะ รู้จักให้เกียรติและเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ไม่คุยโอ้อวดตนเอง หรือ คุยข่มผู้อื่น ไม่อาฆาตพยาบาท หรือแค้นคนอื่นและนักเรียนใช้วาจาสุภาพ พูดจาไพเราะ

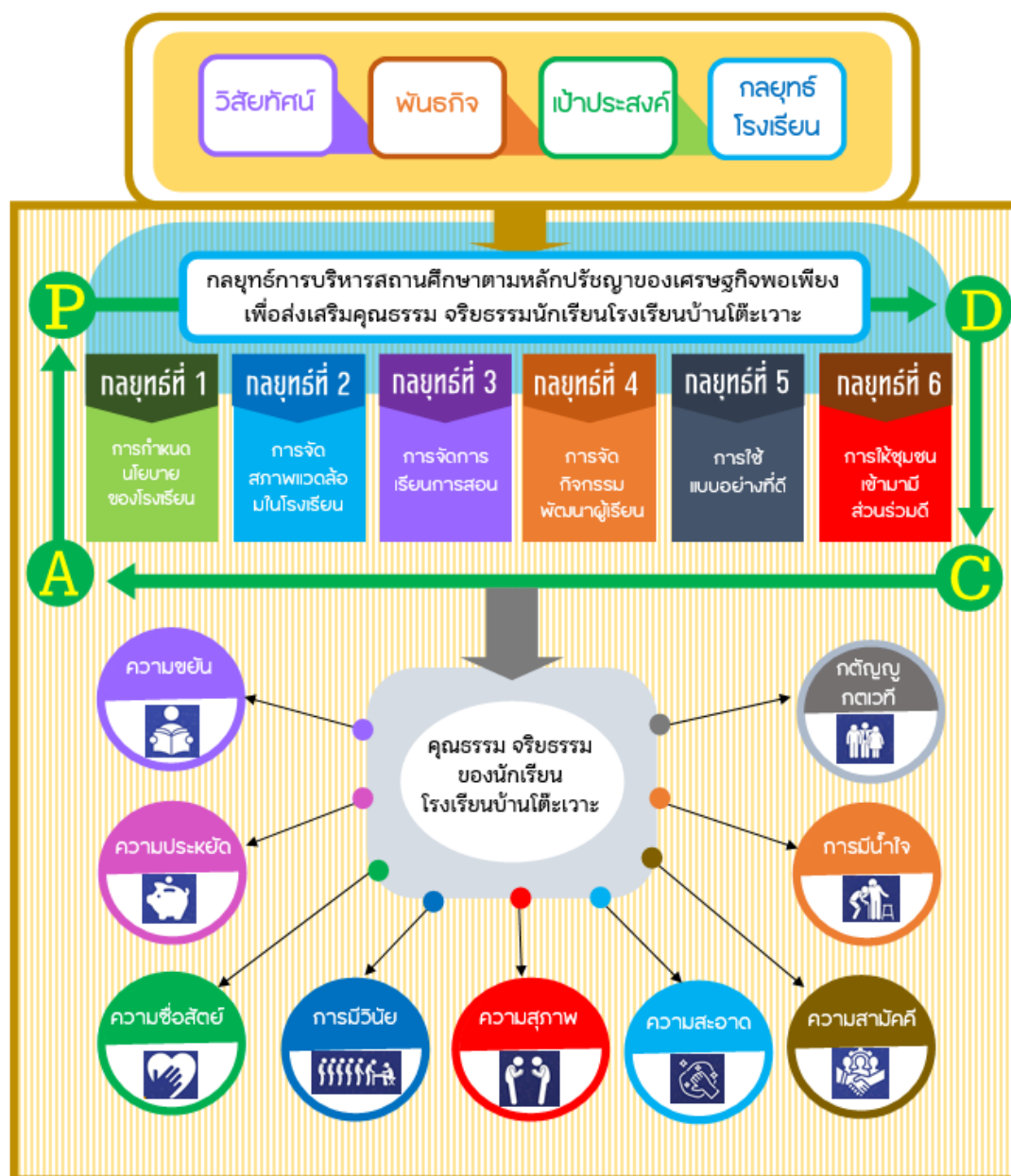
6. ความสะอาด หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการดูแลร่างกายให้สะอาด อยู่เสมอ มีเครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ส่วนตัวที่สะอาด รู้จักรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม ผูกพันจิตใจให้มีความแจ่มใสอยู่เสมอ เก็บขยะทุกครั้งเมื่อเจอ แม้นั้นไม่ได้ทิ้ง

7. ความสามัคคี หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการเข้าร่วมกิจกรรมกับคนอื่น ๆ ไม่ทะเลาะวิวาทกัน หรือแย่งของคนอื่น ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น นักเรียนให้ความร่วมมือกับคนอื่นและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว ปรับตัวเข้ากับคนอื่นและให้ความร่วมมือกับคนอื่นได้ดี

8. การมีน้ำใจ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการรู้จักการเอื้ออาทรต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ ร่วมบริจาคทรัพย์สินและสิ่งของให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนและผู้อื่น และรู้จักการให้อภัยต่อการกระทำผิดของผู้อื่น

9. ความกตัญญูกตเวที หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงกิริยามารยาท สุภาพ อ่อนน้อมต่อบิดามารดา และผู้มีพระคุณ แสดงความห่วงใยเอื้ออาทรต่อผู้มีพระคุณ ช่วยบิดามารดา ครู และผู้มีพระคุณทำงานตามความสามารถเมื่อมีโอกาส ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติอย่างเคร่งครัด และนักเรียนเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสอนผู้ใหญ่ด้วยความเต็มใจ

องค์ประกอบและกระบวนการดำเนินงาน

แผนผัง องค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ

กระบวนการดำเนินงานของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ มี 6 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การกำหนดนโยบายของโรงเรียน

แนวคิดของกลยุทธ์

โรงเรียนมีการสำรวจปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกำหนดเป็นหลักสูตร มีการปรับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กำหนดนโยบาย วางแผนปฏิบัติการ กำหนดบุคลากร ผู้รับผิดชอบ และมีการกำกับติดตามตรวจสอบ ประเมินผล รายงานความประพฤติของนักเรียนต่อผู้บริหารโรงเรียน เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงาน

- 1.1 ผู้บริหารและคณะครูมีการสำรวจปัญหาความต้องการและความจำเป็น ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียน
- 1.2 โรงเรียนมีการแต่งตั้งและมอบหมายงานเกี่ยวกับงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูและบุคลากรอย่างชัดเจน
- 1.3 สนับสนุนให้ครูและบุคลากร เข้ารับการอบรมพัฒนาหรือศึกษาหาความรู้ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ
- 1.4 สนับสนุนงบประมาณ/สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนในการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อย่างเพียงพอ
- 1.5 มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรในพื้นที่ เช่น วัด มัสยิด แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน
- 1.6 โรงเรียนมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 1.7 โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 1.8 มีการนำผลการประเมินและการกำกับดูแลแผนงาน/โครงการมาปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องและสรุปผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นตามแผนงาน/โครงการที่กำหนด

กลยุทธ์ที่ 2 การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

แนวคิดของกลยุทธ์

โรงเรียนมีการจัดสิ่งแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการให้มีความสะอาดร่มรื่น สวยงามและเป็นระเบียบเรียบร้อย มีป้ายข้อคิด ข้อเตือนใจติดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน จัดภูมิทัศน์ให้เหมาะสมให้นักเรียนได้ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม

ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงาน

2.1 มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เหมาะสมแก่การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

2.2 จัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการกิจกรรมทางศาสนาอย่างเหมาะสม

2.3 จัดหาหนังสือหรือเอกสารเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม แก่นักเรียน อย่างพอเพียง

2.4 จัดทำป้ายนิเทศ คำขวัญ คติธรรมในจุดต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

2.5 ให้บริการแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เพื่อเป็นสถานที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่ชุมชน

2.6 โรงเรียนมีป้ายนิเทศแสดงการทำความคิดและผลงาน เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

กลยุทธ์ที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

แนวคิดของกลยุทธ์

ครูมีการนำเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่าง ๆ เข้าไป สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ

ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงาน

3.1 มีการวิเคราะห์หลักสูตร/มาตรฐานการเรียนรู้ตามช่วงชั้นเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

3.2 มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน

3.3 ครูมอบหมายนักเรียนให้แสดงผลงานการจัดนิทรรศการหรือป้ายนิเทศที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

3.4 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้ มีการเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน

3.5 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการฝึกปฏิบัติจริง โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.6 ใช้เทคนิคที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน เช่น Active Learning, การสอนแบบโครงงาน, การเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.7 จัดหาสื่อ นวัตกรรม สื่อเทคโนโลยีและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เช่น วัด มัสยิด การศึกษาค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต (Internet)

กลยุทธ์ที่ 4 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวคิดของกลยุทธ์

โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนเพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิ และหน้าที่ของตนเอง

ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงาน

- 4.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง
- 4.2 มีแผนงาน/โครงการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม เกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
- 4.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 5 การใช้แบบอย่างที่ดี

แนวคิดของกลยุทธ์

ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนรุ่นพี่ และพ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีโดยมีการแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงาน

- 5.1 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม
- 5.2 ส่งเสริมให้นักเรียนรุ่นพี่ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางโรงเรียนและสังคม
- 5.3 มีกระบวนการการประเมินผลครู และบุคลากรที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและมีความเป็นกัลยาณมิตรต่อศิษย์
- 5.4 ส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรม และจริยธรรมแก่นักเรียน
- 5.5 จัดกิจกรรมยกย่องและเชิดชูครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความมีวินัยต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม

กลยุทธ์ที่ 6 การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

แนวคิดของกลยุทธ์

โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชน มาร่วมคิด ร่วมกันวางแผนในการพัฒนาชุมชนด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การออม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน การสร้างเครือข่ายขยายผลด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมสู่สถานศึกษาอื่น ๆ การจัดประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการดูแลสอดส่องและส่งเสริมบุตรหลานเยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม

ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงาน

- 6.1 ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เช่น การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการสร้างเสริม ระเบียบวินัยให้กับนักเรียน
- 6.2 ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
- 6.3 ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
- 6.4 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านไต่ะเวาะ กำหนดวิธีการวัด ดังนี้

1. การประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านไต่ะเวาะ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน 6 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ผลการดำเนินงาน ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ผลการดำเนินงาน ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ผลการดำเนินงาน ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ผลการดำเนินงาน ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ผลการดำเนินงาน ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายโดยการนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 :

121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ผลการดำเนินงาน ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ผลการดำเนินงาน ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ผลการดำเนินงาน ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ผลการดำเนินงาน ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ผลการดำเนินงาน ในระดับน้อยที่สุด

2. การประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรมทุกครั้ง

ระดับ 4 หมายถึง ปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง

ระดับ 3 หมายถึง ปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรมเป็นบางครั้ง

ระดับ 2 หมายถึง ปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง

ระดับ 1 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรมเลย

การแปลความหมายโดยการนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 :

121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ระดับดี

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ระดับพอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ระดับควรปรับปรุง

3. การประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายโดยการนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 121) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง	ความพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50 หมายถึง	ความพึงพอใจในระดับมาก
2.51 - 3.50 หมายถึง	ความพึงพอใจในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50 หมายถึง	ความพึงพอใจในระดับน้อย
1.00 - 1.50 หมายถึง	ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ผลลัพธ์และความสำเร็จ

จากการทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ พบว่า

1. ผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตาราง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ โดยรวม (n=15)

รายการประเมิน	ผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. การกำหนดนโยบายของโรงเรียน	4.42	0.79	มาก	6
2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	4.58	0.68	มากที่สุด	2
3. การจัดการเรียนการสอน	4.49	0.76	มาก	5
4. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.55	0.70	มากที่สุด	3
5. การใช้แบบอย่างที่ดี	4.50	0.74	มาก	4
6. การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	4.60	0.66	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย	4.52	0.72	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 ภายหลังจากทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ พบว่า มีระดับผลการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.52$, S.D.=0.72) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลยุทธ์ด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.60$, S.D.= 0.66) มีระดับผลการดำเนินงานในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ กลยุทธ์ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ($\bar{X}=3.58$, S.D.= 0.68) และกลยุทธ์ด้านที่มีระดับผลการดำเนินงานค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กลยุทธ์ด้านการกำหนดนโยบายของโรงเรียน ($\bar{X}=3.42$, S.D.= 0.79)

2. ผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ พบว่า ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมก่อนการใช้กลยุทธ์ อยู่ในระดับปานกลางและหลังการใช้กลยุทธ์อยู่ในระดับดีมากและนักเรียนมีผลการประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 90.34 เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ดังตาราง

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลการประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ ก่อนและหลังการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (n = 22)

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ก่อนการใช้กลยุทธ์			หลังการใช้กลยุทธ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ความขยัน	4.05	0.73	ดี	4.59	0.50	ดีมาก
2	ความประหยัด	3.47	0.61	ดี	4.49	0.59	ดี
3	ความซื่อสัตย์	3.66	0.67	ดี	4.68	0.47	ดีมาก
4	การมีวินัย	3.49	0.61	ดี	4.46	0.59	ดี
5	ความสุภาพ	4.09	0.61	ดี	4.62	0.53	ดีมาก
6	ความสะอาด	3.46	0.52	ดี	4.43	0.59	ดี
7	ความสามัคคี	3.67	0.51	ดี	4.64	0.49	ดีมาก
8	การมีน้ำใจ	4.02	0.62	ดี	4.58	0.49	ดี
9	ความกตัญญูกตเวที	3.73	0.54	ดี	4.77	0.42	ดีมาก
	รวมเฉลี่ย	3.74	0.60	ดี	4.58	0.52	ดีมาก

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ ก่อนและหลังการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั้งภาพรวมและรายด้านทั้ง 9 ด้าน หลังการใช้กลยุทธ์การบริหารสูงกว่าก่อนการใช้กลยุทธ์การบริหาร ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ 3.50 ขึ้นไป

ตารางที่ 3 ผลการประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ ในปีการศึกษา 2566 (n=176)

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน	
		จำนวน	ร้อยละ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	21	19	90.48
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	33	30	90.91
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	29	27	93.10
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	19	18	94.74
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	39	34	87.18
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	35	31	88.57
รวมเฉลี่ย	176	159	90.34

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ มีผลการประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมในปีการศึกษา 2566 คิดเป็นร้อยละ 90.34 เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านโตะเวาะ มีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตาราง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่มีต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ (n=176)

ลำดับ ที่	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	n	ระดับความพึงพอใจ		
			$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1	ครูและบุคลากรทางการศึกษา	15	4.55	0.57	มากที่สุด
2	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	7	4.42	0.56	มาก
3	ผู้ปกครองนักเรียน	176	4.64	0.56	มากที่สุด
รวม		198	4.54	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า หลังการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.56) โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ผู้ปกครองนักเรียน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D.= 0.56) รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.57) และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.56) ตามลำดับ

สรุปผลการดำเนินการ

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น ดังนี้ ผู้บริหาร ครู มีองค์ความรู้และ ศักยภาพ ในการพัฒนาโรงเรียนตามหลักคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากการดำเนินงานพฤติกรรมที่พึงประสงค์ใน โรงเรียนเพิ่มขึ้นตามลำดับ กล่าวคือ นักเรียนความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ขยันหมั่นเพียร ทำงานที่ ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด รู้จักหน้าที่ของตนเองและหน้าที่ต่อส่วนร่วม มีวินัย เข้าแถวเป็น ระเบียบ ตรงต่อเวลา ไม่มาโรงเรียนสาย แต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน เดินเป็นแถว มีจิตอาสาเพิ่มขึ้น ช่วยพัฒนาส่วนรวม มีน้ำใจต่อผู้อื่น นักเรียนมีความประพฤติเรียบร้อย ให้ความเคารพ ครู ให้อย่างถูกต้อง รู้จักการประหยัดอดออม มีความพอเพียงรู้จักการใช้ยั้งส่วนตัวและส่วนรวม นักเรียนกล้าแสดงออก ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของโรงเรียนทั้งยังนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อ ครอบครั้ว และชุมชน

2. ผู้บริหาร ครูและนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดลง

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น ดังนี้ ผู้บริหาร ครู มีองค์ความรู้และศักยภาพ ในการพัฒนาโรงเรียนตามหลักคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากการดำเนินงาน พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ใน โรงเรียนลดลงตามลำดับ กล่าวคือ การพูดคุยส่งเสียงดังระหว่างรับประทานอาหารหรือระหว่างเดินแถว น้อยลง การทิ้งขยะไม่ลงถัง ความไม่เป็นระเบียบในการวางรองเท้า การเข้าแถวรับประทานอาหาร การไหว้ไม่ถูกต้อง การมาสายของนักเรียน การไม่ตรงต่อเวลา การพูดโกหก การลอกการบ้าน เดินไม่เป็นระเบียบ ทิ้งขยะไม่ถูกที่น้อยลง แต่งกายผิดระเบียบ แต่งกายไม่เรียบร้อยน้อยลง การไม่ส่ง การบ้าน การลอกการบ้านน้อยลง นักเรียนไม่เกีย่งงาน การเอาเปรียบผู้อื่น ขาดความรับผิดชอบ ขาดความขยัน และการเล่นไม่เป็นเวลาลดลง

3. เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (ผู้บริหาร ครูบุคลากรนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน)

ในการดำเนินงานการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโดยใช้กลยุทธ์การบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโตะเวาะ ได้ดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA เริ่มต้นจากการวางแผน ศึกษาข้อมูล ประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การกำหนดคุณธรรมเป้าหมาย (อัตลักษณ์ของโรงเรียน) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ แต่งตั้งผู้ดำเนินการจัดทำโครงการ การนิเทศติดตาม ประเมินผล ร่วมถึงการขยายผลโดยทุกขั้นตอนที่กล่าวมาโรงเรียนได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ สร้าง กระบวนการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีการ ปฏิบัติตามแผนโรงเรียนบ้านโตะเวาะ ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง

ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่เข้าร่วมในการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนเพิ่มขึ้น สภาพแวดล้อมของโรงเรียนดีขึ้น การเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนการสอนและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ลดลง ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนที่บ้าน กวดขันเรื่องความรับผิดชอบ ระเบียบวินัยและความพอเพียงในการใช้ชีวิตประจำวัน ชุมชนมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมทุกอย่างของโรงเรียน

การวางแผน (Plan)

การดำเนินงาน (Do)

4. สภาพแวดล้อมในโรงเรียน สะอาด บรรยากาศร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย มีสถานที่ในการปลูกฝัง ปฏิบัติด้านคุณธรรม

มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีบรรยากาศ ร่มรื่น สะอาด สวยงามน่าอยู่ ปลอดภัย มีป้ายแสดง “คุณธรรมอัตลักษณ์” ของโรงเรียนอย่างชัดเจน ปรับภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น มีอาคารคุณธรรม ทาสีอาคารเรียนให้สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้

5. องค์ความรู้/นวัตกรรมสร้างเสริมคุณธรรม และมีการบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน

ผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ได้ดำเนินการบรรจุโครงการลงในแผนการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นให้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ทั้งยังจัดทำ โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันแก้ปัญหา ทั้งนี้ได้พัฒนาระบบงานวิชาการโดยให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการนำไปปฏิบัติ มีองค์ความรู้/นวัตกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมและมีการบูรณาการกับ

การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยพิจารณาจากการมีองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้างเสริม มีแผนการเรียนรู้การสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในชั้นเรียนโดยสอดแทรกไปในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ครอบคลุมคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนและคุณธรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากการบูรณาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน พบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนโดยการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนมีสมาธิกับการเรียน ตั้งใจเรียนมากขึ้น ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนมากขึ้น มีความรับผิดชอบ ในการเรียนมากขึ้น มีกระบวนการกลุ่ม มีการช่วยเหลือ มีจิตอาสา กล้าแสดงออก คิดวิเคราะห์ดีขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น และจากการสำรวจและประเมินผล พบว่า นักเรียนขาดเรียนน้อยลง นักเรียนมีวินัยในการทำงาน

6. ครูมีผลงานและนำผลงานจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จากการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษาและครูผู้สอนได้วางแผนและส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ให้เกิดผลงานเป็นรูปธรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก ผู้บริหาร และครูได้รับเชิญเป็นวิทยากรในกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย

7. การเป็นแบบอย่างที่ดี

ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนบ้านโตะเวาะ ได้ปฏิบัติตามพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกที่ทุกส่วนร่วมกันกำหนดขึ้นจนเป็นปกติวิสัยส่งผลให้ทั้งผู้ปกครองและนักเรียนสามารถยึดเอาเป็นแบบอย่างที่ดีได้และนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างเหมาะสม

